

XI национален Фарма форум на Мениджър: Дигитална трансформация, иновативна екосистема и общо европейско пространство за данни

На 27 февруари се проведе за единнадесети път Национален фарма форум на списание „Мениджър“. По време на трите дискуссионни панела участниците обсъдиха и представиха важни изводи и наблюдения по актуални теми за здравния сектор в България.

По общото мнение на участниците в първи панел от усвояване на средства към умни инвестиции - българското здравеопазване има нужда от реално оптимизиране, с което да се коригират наложените инерции в някои области. „Всички виждаме, че финансирането в областта на ранното откриване не е достатъчно, имаме нужда от правилни инвестиции в скрининг програми“, каза **Деян Денев, директор на Асоциацията на научноизследователските фармацевтични производители в България (ARPharM)**. Той препоръча да започне и постепенно добавяне на елементи от новия финансов модел, при който заплащането се обвързва с определен резултат. „Имаме нужда да се върнем към фундамента на здравеопазването и да настроим системата към безопасността на пациентите, което означава повече работа в областта на профилактиката“, сподели **д-р Александър Симидчиев, заместник-председател на Парламентарната комисия по здравеопазване в 49-о Народно събрание.**

Дигитализацията трябва да бъде една от стратегиите за подобряване на здравните услуги у нас, посочиха още участниците в панела. „Дигиталната трансформация в здравеопазването у нас върви с правилни темпове и много добри резултати“, заяви **министърът на електронното управление Александър Йоловски**. Той отбеляза, че за няколко години България е успяла да навакса първоначалното изоставане и е направила „лъвски“ скок. Като в момента резултатите ни по отношение на здравните досиета са над средното европейско ниво.

Препоръка за остойносттаване на резултати в здравните грижи даде **Павел Колев, управител на АБВи България**. „На теория всички сме съгласни, че образованието и здравеопазването са основни стълбове за развитието на обществото, но на практика и в двете направления обаче се движим по делегиран бюджет, а крайният резултат е недоволство на крайните потребители“, констатира той. С правилно насочване на инвестиции е необходимо коригирането на дисбаланса, който имаме, с 30% излишни болници и повишеното търсене на лечение от пациенти в чужбина, подчерта модераторът на панела **проф. д-р Иво Петров**,

д-р, съосновател на Аджибадем Сити Клиник Сърдечно-съдов център, медицински директор и началник на Клиниката по кардиология и ангиология.

По линия на достъпността на здравеопазването **Велина Григорова**, заместник-председател на УС на **Български фармацевтичен съюз**, отбеляза проблемността ѝ и от гледна точка на разразилите се кризи с периодичните дефицити на лекарства. Като причина Григорова изтъкнаха неравномерното разпределение на аптеките в страната с концентрация в по-големите населени места и липсата им в по-малките. Ефективна мярка за овладяването на системните кризи с лекарства би била нуждата от законодателни промени, особено в областта на ценовата политика, като евентуално предотвратяване на оттеглянето на лекарства от пазара. Вина за лекарствената криза у нас има и изнасянето на огромен процент от производството извън ЕС назад през годините, допълни още **Богдан Кирилов**, изпълнителен директор на **Изпълнителна агенция по лекарствата**.

Във втори панел се представи ролята на бизнеса за трансформацията на здравеопазването с редица проучвания и експертиза на участниците. 32 мерки в сектор „Здравеопазването“ са включени за изпълнение по Плана за възстановяване и устойчивост като общо финансирането по тях надминава 1 млрд. лв., **съобщи зам.-министърът на здравеопазването Илко Гетов**. Сред тях са модернизирани центрове за болнична помощ, средства за оборудване на педиатричните клиници в страната, оборудване на онкологичните центрове и заведенията с диагностично-лечебна апаратура, както и реконструкция на 18 психиатрични клиници плюс изграждане центрове за психиатрична помощ, насочени към ежедневна грижа.

Ролята на големите данни в бъдещето интердисциплинарно развитие на сектора беше темата, на която обърнаха внимание всички участници в панела. Управлявани от AI системи за подпомагане на вземането на решения се разработват и тестват от технологични компании и здравни организации по целия свят, обясни модераторът на панела **Аркади Шарков**, макроикономист и експерт по икономика на здравеопазването. В откриваща презентация той представи важноста на интегрирането на геномика, клинична информатика и даннически науки за предоставяне на персонализирани планове за лечение – област, в която България все още изостава.

Голямата картина на ЕС за бъдещето на данни се представи от **д-р Георги Петков**, ръководител на научно-приложно направление „Дигитално здравеопазване“ в институт GATE. Той посочи, че създаването на европейско пространство за здравни данни е един от основните приоритети до 2025 г. На регионално ниво новите стратегии RIS3 (research and innovation strategy) на България, Румъния, Гърция и Кипър поставят сектора на здравеопазването сред най-важните и призовават за по-нататъшен напредък, базиран на цифрови данни.

Големите данни ще играят роля и по отношение на новата скрита пандемия - затлъстяването. Не става въпрос просто за проблем с наднормено тегло, а за заболяване, което трябва да бъде контролирано и лекувано, поясни в специална презентация „Истината за теглото“ **д-р Явор Асьов**, ендокринолог и специалист по лечение на затлъстяването. България е на 6. място в Европа по затлъстяване при възрастните и на 5. при децата. Един от четирима души живее с това заболяване поне 12 г. 84% са диагностицирани с поне едно придружаващо заболяване, изтъкна той, цитирайки данни от проучване.

Според участниците в трети панел „Потенциал на следващо ниво“ България има шансове да заеме добри позиции на европейската здравна карта за иновации и развитие на екосистемата от върхови постижения в медицината.

„Синергия между научно-академична общност, здравна система и фарма индустрия е ефективният модел за изграждане на проспериращи здравни иновативни екосистеми“, каза **д-р Росен Димитров**, председател на УС на **DHI Cluster** и модератор на панела.

Качественото образование е фактор с постоянна величина. По време на панела **проф. д-р Радка Кънева**,

ръководител на ЦММ, Катедра Медицинска Химия и Биохимия, МФ, МУ-София, национален координатор на VBMRI.bg, изтъкна нужното триединство от съвременни технологии, обучени специалисти и устойчиви научни инфраструктури. Тази симбиоза като модел вече се развива и у нас. Тя даде като примери консорциумът между МУ в Пловдив и МУ в София. Медицинските университети като тези в Плевен и Варна са част от център за върхови постижения в медицината.

Проф. д-р Каролина Любомирова,

Създаването на среда за генериране на идеи, нужни за иновациите, е ключов фактор според **Тодор Милков, главен изпълнителен директор на Haelan**. Според него у нас все още не може да се говори за изградена екосистема от здравно предприемачество. Като българската здравна екосистема в момента се нуждае от създаване на повече стойност на база иновации и регулации.

Основен партньор XI национален Фарма форум е АбВи България

Събитието се осъществява с подкрепата на: Astra Zeneca, novo nordisk, Novartis, Natur Produkt

Институционален партньор е: Български фармацевтичен съюз

Медийни партньори на форума: БНТ, dir.bg, Medical News, portalnapacienta.bg